

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р 38 (1571).

7 ГРУДНЯ 1984 РОКУ.

Виходить щотижня.

Ціна 2 коп.

В ІМ'Я МИРУ І ПРАЦІ

ДРУГА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР ОДИНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

Друга сесія Верховної Ради одиннадцятого скликання, що відбулась в Москві 27—28 листопада, прийняла Закон про Державний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1985 рік та затвердила Державний бюджет СРСР на 1985 рік.

Відповідно було прийнято Постанову про хід виконан-

ня Державного плану економічного і соціального розвитку СРСР на 1984 рік, а також Постанову про затвердження звіту про виконання Державного бюджету СРСР на 1983 рік.

Законом про Державний бюджет СРСР на 1985 рік передбачаються, зокрема, витрати на соціально-культурні заходи, в тому числі

на вищу освіту в загальній сумі 123 966 522 тис. крб.

Рішення сесії надихають студентів, професорсько-викладацький та адміністративно-господарський колектив університету на творчу працю, сумлінне ставлення до своїх обов'язків, успішне виконання напружених соціалістичних зобов'язань.

ДЛЯ ЩАСТЯ НАРОДУ

Саме так можна характеризувати зміст прийнятих другою сесією Верховної Ради СРСР одиннадцятого скликання законів про Державний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1985 рік особливе значення обумовлено не тільки величиною завдань та наших можливостей, але й незвичайністю історичного періоду, на який прийняються ці плани. Майбутній, 1985 рік — це рік 40-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, рік активної підготовки до XXVII з'їзду КПРС, завершальний рік XI п'ятирічки.

Все це надає особливого політичного змісту тій великій роботі, яка чекає на радянських людей в новому році.

Знаменною подією в житті радянського народу стало засідання Політбюро ЦК КПРС і виступ на ньому Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР тов. К. У. Черненко, яке відбулось напередодні сесії Верховної Ради СРСР. Вказівки і висновки, що містяться в промові тов. К. У. Черненко, схвалені Політбюро ЦК КПРС, визначили основні напрямки економічного та соціального розвитку країни в наступному році. Йдеться перш за все про зміцнення і розвиток тих позитивних тенденцій, що виявились протягом останніх двох років у всіх без винятку галузях народного господарства. Так, у промисловості середньорічний приріст продукції був у півтора рази більше, ніж в середньому за 1981—1982 роки, значні зміни відбулись і у сільському господарстві, поліпшується робота транспорту. Справді історичною подією стало дострокове відкриття робочого руху по всій

трасі Байкало-Амурської магістралі.

Всі ці позитивні зміни відбиваються на життєвому рівні радянського народу — надійному критерії вірності економічної політики партії. Особливістю народногосподарського плану на 1985 рік є й те, що, враховуючи деяке відставання, яке було допущено в перші роки п'ятирічки, в плані визначені більш високі темпи зростання важливіших економічних показників, порівняно з минулими чотирма роками. В цих умовах ми зможемо за рядом ключових позицій вийти на рівень завдань п'ятирічного плану. Так, національний дохід порівняно з 1984 роком зросте на 3,5 процента, обсяг промислового виробництва і капіталовкладень — відповідно на 3,9 і 5,5 процента, а обсяг реалізації побутових послуг населенню — на 6 процентів.

Найбільш суттєвою і визначальною особливістю плану на наступний рік є його орієнтація на інтенсивні фактори росту. Ми знаходимось на порозі якісно нового етапу розвитку, коли весь приріст продукції і національного доходу буде забезпечений за рахунок підвищення продуктивності праці, а не зростання кількості робітників.

Так, ріст чисельності робітників та службовців в народному господарстві становить лише 0,4 процента. За те завдання з продуктивності праці досить напружені: в промисловості вона збільшиться на 3,7 процента, у будівництві на 3,5 процента.

Сьогодні актуальною виявляється ленинська оцінка продуктивності праці, як суттєвішого, важливішого для перемоги нового громадського ладу. Тому реалізація цього показника буде визна-

чати соціально-політичну зрілість кожного виробничого колективу, кожного трудівника.

План передбачає подальше зростання індустріальної могутності країни і на цій основі зміцнення її оборонного потенціалу, який становить надійну гарантію нашої безпеки і миру на землі.

Як видно з матеріалів сесії Верховної Ради СРСР, об'єктом невпинної турботи партії залишається Продовольча програма. Збільшуються асигнування на розвиток сільського господарства і всього агропромислового комплексу.

Особливе враження викликає соціальний розділ плану, спрямований на задоволення зростаючих потреб людей, їх всебічного і гармонійного розвитку. Так, реальні доходи населення збільшаться на 3,3 процента, а це вище, ніж у середньому за минулі роки п'ятирічки. Буде продовжено підвищення заробітної плати учителям і ряду категорій робітників сільського господарства. Передбачається поширити пільги учасникам Великої Вітчизняної війни, будуть вжиті важливі заходи по реалізації шкільної реформи.

Слід пам'ятати, що виконати напружені завдання завершального року п'ятирічки буде нелегко. Для цього кожний трудовий, творчий колектив повинен визначити свої конкретні шляхи. Але є й загальне завдання — це більш ефективно хазяйнування, раціоналізація всіх видів діяльності. Як зазначив К. У. Черненко у промові на засіданні Політбюро ЦК КПРС, своєрідність моменту полягає в тому, що кожен повинен навчитися бути дбайливим,

(Закінчення на 2-й стор.).

НА ПЕРЕДНІЙ КРАЙ ТЕПЕР ВИСУВАЄТЬСЯ ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧІТКОЇ І ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ РОБОТИ ПО ВТІЛЕННЮ ВСЬОГО НАМІЧЕНОГО В ЖИТТЯ.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

КОМСОМОЛЬЦІ ГАРЯЧЕ СХВАЛЮЮТЬ

Студенти, комсомольці університету гаряче схвалюють рішення Політбюро ЦК КПРС та сесії Верховної Ради СРСР про Державний план і бюджет країни на 1985 рік — завершальний рік XI п'ятирічки. Кожний комсомольський активіст сьогодні усвідомлює своє важливе завдання — організувати глибоке вивчення студентами документів і матеріалів, прийнятих Центральним Комітетом КПРС, Верховною Радою СРСР, промови тов. К. У. Черненко на засіданні Політбюро ЦК КПРС.

Ці питання обговорені на комсомольських зборах, визначені програми дій. Головне — спрямувати високу політичну і трудову активність юнаків та дівчат на практичні справи, добитися виконання ними намічених планів і соціалістичних зобов'язань 1984 року.

Активна життєва позиція, політична свідомість виявляються у відношенні до навчання — головної праці студентів. Грудень — це період напруженої підготовки до зимової сесії. Зацікавлено, поділовому працює учбово-виховна комісія механіко-математичного факультету (голова С. Браславська). Тиж-

день комсомольського контролю, що проходить на факультеті з 4 по 10 грудня, сприятиме зміцненню навчальної дисципліни, підвищенню персональної відповідальності за результати навчання.

На історичному факультеті розгорнувся рух «Жодного відстаючого поруч».

Комітет комсомолу, штаб трудових справ підбивають підсумки III трудового семестру, проводять набір до СВЗ 1985 року, готуються до університетського зльоту бійців СВЗ, що відбудеться 12 грудня.

Закінчилась звітно-виборна кампанія в комсомольських організаціях університету. Взяті нові конкретні зобов'язання, обговорені недоліки, визначені засоби подальшого поліпшення комсомольської роботи.

Відмінним навчанням, ударною працею комсомольці університету відповідатимуть на турботу Комуністичної партії про молодь, зроблять свій внесок у виконання рішень Політбюро ЦК КПРС і сесії Верховної Ради СРСР про Державний план і бюджет країни на 1985 рік.

Комітет ЛКСМУ університету.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

На запитання кореспонденту «ЗНК» відповідають:

Комсорг і курсу хімфаку Ольга Бекедова.

— Будь ласка, ваші перші враження від матеріалів сесії Верховної Ради СРСР.

— Мене, як і всіх студентів особливо зацікавила та стаття Закону про Державний бюджет, в якій йдеться про асигнування на соціально-культурні заходи. Лише на народну освіту в 1985 році держава має витратити понад 49 млн. крб. В цій сумі і кошти на моє навчання в університеті, на нашу студентську наукову роботу, заняття спортом, оволодіння улюбленим фахом. Ми сповнені вдячності партії за батьківське піклування про студентську молодь.

— Олю, ви і ваші друзі, мабуть, звернули увагу на ділову атмосферу, що панувала протягом сесії. Можна сказати, що прикмета нашого часу — конкретність справ в роботі того чи іншого колективу, кожного працівника.

— Так, дійсно, сьогодні сту-

денти займаються не лише навчальними справами. Ми навчаємось в університеті лише кілька місяців, але вже стали активними учасниками всіх комсомольських починань.

Разом зі старшокурсниками ми готуємо програму на конкурс-огляд, присвячений 40-річчю Перемоги. На кафедрі неорганічної хімії комсомольці-першокурсники готують фотодокументальний стенд про бойовий шлях викладачів хімфаку — ветеранів Великої Вітчизняної.

— Отже, справ у вас чимало. І на останнє скажіть, в чому ви бачите головне завдання для себе?

— Працювати і вчитись на совість.

На черговому засіданні партійного комітету університету було розглянуто питання про роботу філологічного факультету в справі посилення марксистсько-ленінської активізації цієї роботи партійними організаціями університету.

Під час обговорення доповіді з цього питання голови комісії професора І. М. Попової та секретаря партійного бюро філологічного факультету доцента А. І. Панькова було відзначено, що в основу роботи по посиленню марксистсько-ленінської спрямованості навчального процесу на філологічному факультеті були покладені рішення XXVI з'їзду КПРС, червеного (1983) та квітневого (1984 р.) Пленумів ЦК КПРС.

На філологічному факультеті приділяється необхідна увага справі виховання студентів в дусі марксистсько-ленінської ідеоло-

гії, про що свідчать, зокрема, тексти вступних лекцій, взаємні відвідування занять та робота методологічних семінарів. Питання марксистсько-ленінської спрямованості навчального процесу були розглянуті на партійних зборах, засіданнях вченої ради та партійного бюро факультету.

У своїх виступах члени парткому особливо відзначили позитивний досвід, накопичений у цій справі на кафедрі радянської літератури та літератури народів СРСР (зав. кафедрою професор В. В. Фащенко).

В той же час було вказано на недоліки, що мали місце в окремих випадках. Робота методологічного семінару літературознавців, приміром, ще недостатньо пов'язана з сучасними дискусіями в літературній критиці і відзначається певним академізмом.

Недостатні контакти спеціальних кафедр з кафедрами суспільних наук, рідко

практикуються їх спільні засідання та наукові семінари. Викладачі кафедр суспільних наук не залучаються до консультацій та рецензування дипломних робіт студентів філологічного факультету.

Партійний комітет ОДУ прийняв відповідну постанову з обговореного питання, в якій вказується на необхідність всім кафедрам університету активізувати роботу по підвищенню марксистсько-ленінського рівня навчального процесу.

Намітивши конкретні заходи, що мають бути вжиті в цьому напрямку, партком зобов'язав, зокрема, редакцію університетської газети «За наукові кадри» більш широко висвітлювати і пропагувати кращий досвід роботи кафедр по марксистсько-ленінському вихованню студентської молоді.

На засіданні парткому були розглянуті також інші питання та прийняті відповідні рішення.

(Закінчення.)

Початок на 1-ій стор.)

ретьним. Звідси випливає завдання кожного вузівського викладача, незалежно від того, який предмет він читає, виховувати у студентів почуття господарів країни, причетності до великих справ партії і народу, ощадливого відношення до громадської власності. В цьому питанні треба докласти багатьох зусиль. Подивіться, на що іноді перетворюються меблі та обладнання в аудиторіях та гуртожитках, скільки витрачається електроенергії, води, які великі кошти пішли на ліквідування недоробок будівельників в гуманітарному корпусі на Пролетарському бульварі. А скільки губиться хлібу в ідальнях та буфетах. Все це завжди суспільству не тільки економічного, але й серйозного морального збитку. Як зазначалося на засіданні Політбюро ЦК КПРС, підхід до економії повинен бути принципово іншим. У наші дні економію слід розглядати не як додаток до постійно зростаючих ресурсів, а як важливіше джерело забезпечення суспільних потреб, оскільки ресурси виявляють тенденцію до подорожчання та вичерпання.

Основний натиск в ефективному розвитку економіки робиться на широкий розвиток та впровадження науки і техніки. В 1985 році на проведення наукових досліджень виділено 27,5 млрд. крб. Порівняно з поточним роком, ці асигнування зростають на

3,8 процента, що випереджує темпи росту національного доходу взагалі.

Чітко висловлений мирний, творчий характер має прийнятий сесією Верховної Ради СРСР Державний бюджет країни. Структура його прибуткової та видаткової частин, як і раніше, демонструє соціально-економічні переваги соціалістичної системи господарства. Наприклад, лише 10 процентів доходів бюджету становлять податки з населення. Решта 90 процентів — це відрахування частини чистого доходу соціалістичних підприємств. З другого боку близько 9/10 видаткової частини бюджету буде спрямовано на подальший розвиток народного господарства та соціально-культурні заходи.

В. І. Ленін говорив, що тільки те будівництво заслуговує назви соціалістичного, яке ведеться за єдиним крупним планом, розрахованим на тривалий період і серйозний успіх. Великі творчі можливості, закладені в соціалістичному ладі, відбивають плани, за якими живе і вперено йде у майбутнє наша країна. Плани миру і праці, вони пройняті турботою про благо народу. В цьому вища мета політики партії і Радянської держави. Це знову наочно продемонстрували підсумки роботи другої сесії Верховної Ради СРСР однадцятого скликання.

Л. ЖЕБРАК,
доцент кафедри політекономії.

СКЛАД КОМІТЕТУ ЛКСМУ

ІГОР БАНДЕЛЮК — секретар комітету комсомолу.

ЛЮДМИЛА МИКИТАСЬ — заступник секретаря комітету ЛКСМУ з оргроботи, командир об'єднаного студентського загону.

ЄВГЕН СТЕПАНОВ — заступник секретаря комітету ЛКСМУ з політичної роботи.

СЕРГІЙ ЛІТВИНОВ — заступник секретаря комітету ЛКСМУ з інтернаціональної роботи.

НАТАЛЯ БУЛАС — завідувача сектором обліку комітету ЛКСМУ.

ГЕОРГІЙ РАЙЧЕВ — секретар комітету комсомолу механіко-математичного факультету.

ОЛЬГА ЖУКОВА — відповідальна за культмасову роботу, II курс філфаку.

ОЛЕНА КРЮКОВА — відповідальна за лекторську роботу і факультет громадських професій, II курс філфаку.

СЕРГІЙ ГЕРАСИМЕНКО — заступник командира об'єднаного студентського загону ОДУ, IV курс юрфаку.

ВОЛОДИМИР НІМЕРЦАЛОВ — відповідальний за роботу комсомольських організацій співробітників.

РАІСА ІВАНОВА — голова учбово-виховної комісії ОДУ, III курс мехмату.

РІТА ПЕТЕРС — відповідальна за організацію громадсько-політичної практики та Ленінського заліку, III курс факультету РГФ.

СЕРГІЙ ЩЕГОЛЕВ — голова студентського наукового товариства.

СЕРГІЙ ТОПОРОВ — голова Ради молодих учених і спеціалістів ОДУ.

СІСАНА МУХАМЕДШИНА — відповідальна за роботу сектору друку, та інформації, начальник штабу «Комсомольського проєктора», IV курс факультету РГФ.

ЮРІЙ КАРПЮК — відповідальний за роботу військово-патриотичного сектору, III курс хімічного факультету.

ГЕОРГІЙ СУПРУНОК — відповідальний за культмасову роботу, хімічний факультет.

НАТАЛЯ АНАНЬЄВА — відповідальна за роботу з студентами вечірнього та заочного відділень, начальник штабу абітурієнт, II курс філфаку.

ІННА КАТЕНЄВА — начальник бюро з трудовлаштуванням студентів, II курс юрфаку.

ОЛЕНА ПЕТРЕЙЧУК — голова оргкомісії, III курс істфаку.

ОЛЕГ МЕДВЕДЕВ — відповідальний за спортивну роботу, I курс ГГФ.

АНАТОЛІЙ БАБІЙ — відповідальний за правову роботу, командир операзгону ОДУ, IV курс юрфаку.

СВІТЛАНА ОСИЛОВА — відповідальна за шефську, педагогічну роботу, III курс мехмату.

ОЛЕКСАНДР ГОРЯЧЕВ — начальник ДНД, II курс біофаку.

ВІКТОР ТОВБІЙЧУК — відповідальний за роботу комсомольських організацій підготовчого відділення, IV курс юрфаку.

ОЛЕНА СТОЯНОВА — відповідальна за роботу побутового сектору, заступник начальника штабу «Трудове літо», III курс фізфаку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Обрано тему курсової

Минулий тиждень був важливим для студентів II курсу філологічного факультету ОДУ (російське відділення).

Кафедра російської літератури надала другокурсникам теми курсових робіт. Кожен мав змогу обрати собі тему, яка цікавить його, знаходиться в руслі його наукових інтересів. Темі охоплюють період розвитку російської літератури з початку XVIII по кінець XIX сторіччя. Науковими керівниками робіт призначені декан філологічного факультету А. А. Слюсар, доценти Л. С. Амбодадзе, Ю. Д. Бараневич, В. А. Фабіанська, старший викладач О. В. Александров та інші викладачі.

«Поетика імені власного

в творах Бестужева-Марлінського» — тема курсової роботи відмінниці Н. Келюшок. Культгорг факультету С. Ковалінський розроблюватиме тему «Творча особистість в творах М. В. Гоголя «Портрет» та О. С. Пушкіна «Єгипетські ночі». О. Черевична, член комсомольського бюро курсу, обрала тему «Поетика та проблематика віршів в прозі І. С. Тургенєва».

Самостійна розробка тем стане початком наукової творчості студентів. Строк захисту курсових робіт, ще далеко, але багато хто з студентів вже зараз починає цю відповідальну роботу.

О. ЗАБЛОЦЬКА,
студентка II курсу філфаку,
слухач ШМЖ.

ЛІТЕРАТУРА ДО ПОЛІТІНФОРМАЦІ НА ТЕМУ: ПРО ФОРМУВАННЯ РОЗУМНИХ ПОТРЕБ РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ

Справочный том к Полному собранию сочинений В. И. Ленина. — М.: Политиздат, 1972, 41.

Забота, внимание к людям, с. 155.

Материалы XXVI съезда КПСС. — М.: Политиздат, 1981. Потребности населения, с. 133—137, 141, 176—177, 202—203. Свободное время, с. 137.

Материалы Пленума Центрального Комитета КПСС, 14—15 июня 1983 г. — М.: Политиздат, 1983. — 80 с.

КПСС о формировании нового человека: Сб. док. и материалов. (1965—1981). — 2-е, доп. изд. — М.: Политиздат, 1982.

Предм., указ.: Свободное время, с. 672.

Черненко К. У. Избранные речи и статьи. — 2-е изд., доп. — М.: Политиздат, 1984.

Предм., указ.: Благосостояние и культурный уровень советского народа, с. 644. Безверчук Ж. О. Разум-

ні потреби: їх структура, характер, критерії. — Трибуна лектора, 1984, № 4, с. 5—9.

Воронцов Б. Н. О разумных потребностях личности и их критериях. — Науч. докл. высш. школы. Филос. науки, 1983, № 3, с. 20—27.

Кавалеров А. И. Формирование и развитие разумных потребностей личности в сфере социалистического быта. — Науч. докл. высш. школы. Науч. коммунизм, 1984, № 2, с. 69—76.

Михайлов Н. Формирование разумных потребностей личности. — Полит. самообразование, 1984, № 5, с. 40—48.

Федоров К. О культуре разумного потребления. — Коммунист, 1984, № 12, с. 114—116.

Підготувала
О. ПОТКІНА,
бібліограф
наукової бібліотеки ОДУ.

Цінній ініціативі—широку підтримку!

ТРУДОВА ВАХТА УНІВЕРСИТЕТУ НА ЧЕСТЬ 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ ХІМІЇ ВИСТУПИВ З ЦІННОЮ ІНІЦІАТИВОЮ, ВЗЯВШИ НА ЧЕСТЬ ЗНАМЕННОГО ЮВІЛЕЮ ДОДАТКОВІ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.

НЕМАЄ СУМНІВУ, ЩО ЦЯ ІНІЦІАТИВА НАЙДЕ ШИРОКУ ПІДТРИМКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ.

ДОДАТКОВІ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Идучи назустріч 40-річчю Перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні, колектив кафедри фізичної хімії Одеського державного університету прийняв додаткові соціалістичні зобов'язання.

У відповідь на заклик партії та уряду якомога швидше і майстерніше впроваджувати в народне господарство науково-технічні досягнення з отриманням максимальної віддачі при найменших затратах наш колектив вирішив:

1. В 1985 році виробничому об'єднанню без затрат фонду заробітної плати передати

технологію поновлення та укріплення виробів.

2. До 20 квітня 1985 року понад план отримати економічний ефект в розмірі 100 тисяч карбованців.

3. Позапланово подати до 20 квітня 1985 року одну заявку на винахід.

Л. СКРИЛЬОВ,

Зав. кафедрою

фізичної хімії,

В. МЕНЧУК,

партгупорг,

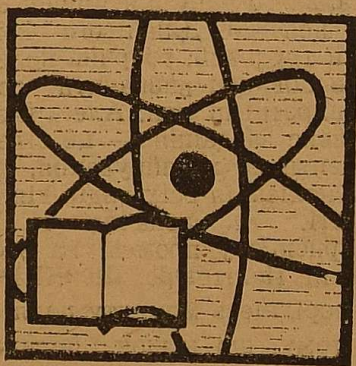
С. БАВІНЕЦЬ,

профорг.

Деталі стануть точнішими

Наш кореспондент зустрівся із заступником завідувачого кафедрою фізичної хімії з наукової роботи В. Шиловим і попросив його прокоментувати додаткові соціалістичні зобов'язання, взяті кафедрою з нагоди 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

— На нашій кафедрі розроблено технологію відновлення та закріплення вимірювальних інструментів підвищеної точності, які будуть застосовуватися у виробничих об'єднаннях, на заводах країни. Зараз новина впроваджується на московському виробничому об'єднанні «Рубін». На черзі інші підприємства. Очікуваний економічний ефект від впровадження винаходу становить близько 100 тисяч крб.

Знамя социалистического интернационализма

(ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТСКИЕ ТРАДИЦИИ, РОЖДЕННЫЕ В ПЕРИОД ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ 1941—1945 гг.)

В преддверии 40-летия Победы советского народа в Великой Отечественной войне редакция газеты «За наукові кадри» начинает публиковать фрагменты студенческих рефератов, написанных участниками научных семинаров исторического факультета.

Открываем серию статей кратким изложением реферата студентки V курса исторического факультета **Елены Лашкевич** (семинар по истории КПСС, научный, руководитель — профессор М. Е. Раковский).

Строить новый мир — это значит неустанно заботиться о формировании человека нового мира, о его идейно-нравственном росте. В этом важном деле большое значение имеет интернациональное и патриотическое воспитание советского народа. На XXVI съезде КПСС отмечалось, что священный долг партии — воспитывать трудящихся в духе советского патриотизма и социалистического интернационализма, гордого чувства принадлежности к единой великой Советской Родине.

В основе патриотического и интернационального воспитания советского народа особое место занимает изучение и раскрытие интернационалистских традиций советского народа в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг., показавших преимущества советского общественного и государственного строя.

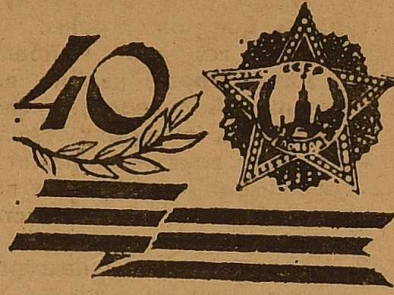
Методологической основой изучения интернационалистских традиций советского народа является ленинская концепция защиты социалистического Отечества, его положения о войнах справедливых и несправедливых.

Война Советского Союза против фашистской Германии не была обычной войной между двумя странами. Это была борьба не на жизнь, а на смерть между государствами различных социально-экономических систем с противоположными идеологиями: социалистической идеологии дружбы народов и пролетарского интернационализма, с одной

стороны, и человеконенавистнической идеологией германского фашизма, с другой, Великая Отечественная война Советского Союза была событием не только национального характера, так как в ее ходе решались судьбы мира.

Разрабатывая стратегические планы войны с Советским Союзом, гитлеровское командование рассчитывало прежде всего на раскол многонационального государства. Но в истории Великой Отечественной войны не было ни одной битвы, ни одного сражения, в которых не проявилась бы животворная сила братства народов СССР. Это было доказано уже с первых дней войны. Пример тому — героическая оборона Брестской крепости, гарнизон которой был многонациональным по своему составу. Представители более 30 национальностей и народностей, населяющих Советскую страну, беззаветно и самоотверженно сражались на белорусской земле.

Ярким примером братства и советского интернационализма вошел в историю нашей страны героизм защитников Дома Павлова в Сталинграде. Более 50 дней героически сражались на огненном пятачке солдаты из 13-й гвардейской дивизии: русские Павлов, Александров, Афанасьев, украинцы Сагайда, Глушенко, грузины Мосиашвили, Степановили, узбек Турганов, казах Мурзаев, абхазец Сукба, таджик Турдыев, татарин Ромазинов.

У стен Одессы мужественно дрались с ненавистным врагом русские и украинцы, белорусы и молдаване, грузины и армяне, азербайджанцы и казахи, узбеки и туркмены, таджики и киргизы, латыши и литовцы, эстонцы, представляли 27 других национальностей, олицетворявшие собой монолитное единство народов СССР, их дружбу и сплоченность, верность принципам советского патриотизма и пролетарского интернационализма.

По всей стране создавались национальные дивизии и полки, героически сражавшиеся за свободу своей Родины на фронтах Великой Отечественной войны. Это 8-я гвардейская дивизия генерала Панфилова, сформированная в Казахстане, 416-я Таганрогская — из азербайджанцев, Клайпедская литовская стрелковая дивизия, армянская стрелковая дивизия (впоследствии Таманская), латышская стрелковая дивизия, эстонский национальный корпус и другие.

Среди фронтовиков, награжденных орденами и медалями в годы войны, были представители более ста наций и народностей. Из них звания Героя Советского Союза были удостоены: 7988 русских, 2021 украинец, 299 белорусов, 161 татарин, 107 евреев, 96 казахов, 90 грузин, 89 армян, 67 узбеков, 63 мордвина, 45 чувашей, 44 азербайджанца, 38 башкир, 31 осетин, 16 туркмен, 15 литовцев, 15 таджиков, 12 киргизов, 12 латышей, 10 ко-

ми, 10 удмуртов, 9 эстонцев, 8 карелов, 6 калмыков, 6 адыгейцев, 6 кабардинцев, 4 абхазца, 2 молдаванина, 2 якута, 1 тувинец и представители других национальностей.

Еще одним показателем всенародного характера борьбы против фашистских захватчиков явилось широкое повсеместное сопротивление оккупантам, которое принимало самые различные формы: от уклонения от работы на захватчиков до организованного саботажа и вооруженной борьбы с неприятелем в составе партизанских отрядов.

Весной 1944 года в ходе освобождения Красной Армией Правобережной Украины, взаимодействуя с войсками, сражались 47 тысяч украинских партизан. В Белоруссии к началу летнего наступления Красной Армии в 1944 году активно действовало более 143 тысяч народных мстителей. Помимо этого, около 80 тысяч партизан несли охрану лесных лагерей гражданского населения. На литовской территории против гитлеровцев сражались 92 партизанских отряда, насчитывающих около 10 тысяч человек. В Латвии борьбу с врагом вели четыре партизанские бригады, 24 отряда и многочисленные более мелкие подразделения. На территории Эстонии летом 1944 г. было около 3 тысяч партизан.

Сердцем и душой партизанского движения были коммунисты. По неполным данным, в 1944 г. на Украине в тылу врага действовало 14 875 коммунистов, около 26 тысяч комсомольцев.

Выполняя свой интернациональный долг, Советский Союз на протяжении всей войны оказывал всестороннюю помощь движению Сопротивления в странах Европы.

Так, в 1944 г. на польской территории действовало 12 тысяч советских партизан. К концу января 1945 г. в Чехии и Моравии действовало 14 со-

единений и 12 советско-чехословацких отрядов общей численностью 7 тысяч человек, в Словакии вели борьбу более 17 тысяч советских партизан. В Бельгии первый советский партизанский отряд появился летом 1943 года, впоследствии там образовалась партизанская бригада «За Родину!», действовавшая в провинции Лимбург.

Во Франции к весне 1944 было сформировано 35 советских партизанских отрядов.

По мере продвижения Советской Армии на запад расширялись масштабы партизанской борьбы в европейских странах.

Приведенные выше примеры неопровержимо доказывают несостоятельность попыток наших идейных противников исказить, фальсифицировать ленинскую национальную политику, роль дружбы народов СССР, выступающую и окрещенную в огне Великой Отечественной войны. Фашизму не удалось вбить клин между социалистическими нациями. Их братский союз показал свою силу и жизнеспособность.

Сегодня интернационализм советского народа проявляется в его настойчивой борьбе за укрепление экономического и оборонного могущества социалистического содружества, в стремлении добиться дальнейшего упрочения интернациональной солидарности социалистических государств, в борьбе за единство международного рабочего, коммунистического и национально-освободительного движения, всех революционных сил, выступающих за преобразование мира на демократической основе, за предотвращение агрессивных и в первую очередь ядерной войны, за разоружение и мирное сосуществование государств с различным общественным строем, за разрядку международной напряженности и социальный прогресс человечества.

МОЛОДОСТЬ БРАТСКОЙ СТРАНЫ

Монголию мы знаем не по рассказам. В этой стране нам довелось работать, оказывая монгольскому народу техническую и культурную помощь. Природа Монголии уникальна и разнообразна. Здесь на небольших территориях встречаются удивительные сочетания природных контрастов: альпийский рельеф и глубокие впадины, тайга и необъятные степи, заснеженные вершины и знойные пустыни, горные реки и соленые озера. Во многих местах Монголии созданы заповедники, территории охраняемые законом.

Хотя Монголия — традиционно скотоводческая страна,

однако за годы народной власти получило развитие и земледелие.

Сегодня житницей страны является долина самой крупной и полноводной реки Селенги. Здесь сосредоточены все зерновые и овощные хозяйства социалистического типа, которые полностью обеспечивают страну хлебом и овощами. Монголия производит зерно и на экспорт. Продолжается освоение новых целинных земель. Эти отрасли сельского хозяйства страны оснащены высокопроизводительными тракторами, зерноуборочными комбайнами, автомашинами и другой техни-

кой, которую на договорных началах поставляет в МНР Советский Союз. Ведущей отраслью сельского хозяйства, как и всей экономики страны, продолжает оставаться традиционное животноводство. Развиваются и новые для страны направления, такие как свиноводство и птицеводство.

Доля животноводческой продукции в валовом объеме сельскохозяйственного производства составляет 60 процентов.

Тяжел труд аратов-скотоводов. Весь день в седле, наедине с самим собой. Поэтому лучший собеседник в степи — это песня о своем крае, о любви, о солнце, о вольных ска-

кунах. По народному преданию конь создан из вольного ветра. Трудно представить монгола без коня. Но на смену коню приходят «лошадиные силы».

За года народной власти произошли большие перемены в быту аратов. Раньше араты жили в неудобных, плохо утепленных, закопченных юртах. Теперь для них строятся стандартные жилые дома с необходимыми удобствами. Юрта сохранилась только как жилище для скотоводов, но и она изменилась. Ее деревянные части ярко раскрашены, имеется электрический свет, радиоприемник или транзистор, нередко телевизор. В юрте уютно и чисто.

На центральных усадьбах сельхозобъединений и госхо-

зов работают клубы, красные уголки, начальные и средние школы, школы-интернаты, где обучаются дети аратов на полном содержании государства; детские садики и ясли, медицинские учреждения, гостиницы, бани, магазины, библиотеки, киноустановки, радиоузлы.

За годы республиканского строя созданы национальная промышленность, новая социалистическая культура, возник рабочий класс и большой отряд социалистической интеллигенции.

Улан-Батор является самым крупным промышленным и культурным центром страны.

[Окончание на 4-й стр.]

В МУЗЕЕ БОЕВОЙ СЛАВЫ УНИВЕРСИТЕТА

Более 500 посетителей были гостями музея Боевой славы университета в этом году. Их тепло встречали председатель совета музея доцент кафедры истории КПСС П. Е. Ефимов, староста группы экскурсоводов совета музея студентка II курса украинского отделения филологического факультета Елена Коган, ветераны войны и труда, сотрудники и преподаватели ОГУ. Среди посетителей иностранные учащиеся университета, школьники, курсанты военных училищ, представители общности города-героя.

Вот и сегодня в музей пришли первокурсники филологического факультета. С боевыми подвигами преподавателей и студентов университета, историей ОГУ в годы Великой Отечественной вой-

ны их знакомит экскурсовод Е. Коган. Будущие преподаватели словесности увидели на стендах своих сегодняшних учителей — профессоры И. М. Дузя, Г. А. Визовского, доцентов В. Ф. Шиянова, П. Т. Маркушевского, П. Ю. Данилко, Ф. П. Смаглюк, Ю. Ф. Касима, В. А. Фабанскую и других. В разные годы фронтовых лет сделаны эти снимки — в период обороны Москвы, Сталинградской битвы, освобождения Белоруссии и штурма Берлина, в солнечные майские дни победного 1945.

НА СНИМКЕ: экскурсовод Е. Коган знакомит студентов первокурсников филологического факультета с экспозицией музея Боевой славы университета.

Фото И. МОСКАЛЕНКО.

МОЛОДОСТЬ БРАТСКОЙ СТРАНЫ

(Начало на 2-й стр.)

Столичные предприятия производят более 50 процентов всей промышленной продукции и более 70 процентов всей электроэнергии, производимых в стране.

Неузнаваемо изменился облик и самого Улан-Батора. Некогда пыльный войлочный город, представлявший собой скопление монастырей и ветхих юрт и фанз, в последние годы превратился в красивый город с широкими улицами, проспектами и зданиями современного типа. Украшением города является музей В. И. Ленина, Центральный музей Революции, Дом Советской науки и культуры, Дворец культуры профсоюзов, Дворец бракосочетания и другие общественные здания.

Государственный университет — самое крупное учебное заведение в стране. Он создан в суровые военные дни 1942 года, в то время, когда германский фашизм беспощадно разрушал и уничтожал очаги культуры и просвещения в Европе.

В год основания университета на трех его факультетах обучалось всего 93 студента. В нем работал лишь один монгольский преподаватель. В

настоящее время в университете 12 факультетов, около 90 научных и учебных лабораторий, оснащенных современным техническим оборудованием, минералогический и зоологический музеи, студенческая библиотека. В университете работает более 300 профессоров и преподавателей. Среди более чем 3 тысяч студентов университета обучается молодежь из социалистических стран.

Славится столица своими театрами, среди которых наибольшей популярностью пользуются Государственный драматический театр им. Д. Нацагдоржа, театр оперы и балета, театр кукол, действуют дома культуры, много клубов и кинотеатров. В Улан-Баторе имеется также цирк, киностудия, которая выпускает художественные и документальные фильмы.

Крупным межрайонным центром Восточного экономического района страны является город Чойбалсан, который был первым после столицы, где разместились социалистические промышленные предприятия. В настоящее время восточные районы МНР превратились в районы горнодобывающей промышленности. Этому в немалой степени способст-

вовала железная дорога, проложенная через Чойбалсан. Сегодня город является важным промышленным и культурным центром страны.

Жители городов Чойбалсана, Улан-Батора, как и весь монгольский народ, свято чтят память о героях Халкингола. Они воздвигли памятник советским и монгольским воинам, летчикам и танкистам, назвали улицы их именами.

На севере страны находится молодой промышленный и культурный центр Монголии — Дархан. На монгольском языке слово «дархан» означает «кузнец». Название, которое получил город, имеет глубокий смысл. Дархан действительно превратился в кузницу национальных рабочих кадров, а построенные промышленные предприятия и жилые кварталы стали выражением дружбы и братства социалистических стран, примером международного социалистического разделения труда.

При экономической и научно-технической помощи Советского Союза в городе построены ТЭЦ, элеватор, пищевкомбинат, домостроительный и промстройкомбинаты, жилые и культурные объекты, а также Шарынгольский угольный разрез. Сегодня эти промышлен-

ные предприятия производят более 80 процентов валовой продукции города.

Финансовую и техническую помощь при строительстве Дархана Монголия получила и от других социалистических стран. В частности, Народная Республика Болгария оказала помощь в строительстве овчинно-шубной фабрики, Венгерская Народная Республика — мясокомбината, Польская Народная Республика — завода силикатного кирпича, Чехословацкая Социалистическая Республика — цементного завода, Германская Демократическая Республика поставила оборудование для этих предприятий. В Дархане и сегодня трудятся рядом с монголами представители народов социалистического содружества. Недавно в среднем течении реки Селенги возник крупный горнообогатительный комбинат Эрдэнэт, являющийся символом нерушимой монголо-советской дружбы.

Важным достижением культурной революции в МНР является то, что в стране издается 70 названий газет и журналов, общий тираж которых составляет 1,5 миллиона экземпляров. Практически каждая монгольская семья выписывает в среднем 4—5 изданий. Какие разительные перемены произошли в культурном развитии монгольского народа!

Ведь прошло только 63 года с того времени, как была создана в столице первая светская школа. В ней тогда обучалось лишь 40 учеников. Но уже спустя 20 лет в республике насчитывалось 331 общеобразовательная школа с 24 300 учениками и 7 средних специальных учебных заведений с 1 300 учащимися. Сегодня в МНР введен всеобщ. Дети школьного возраста обучаются в общей неполной средней школе. В городах и аймачных центрах введено обязательное среднее образование.

Такой вспоминается нам Монголия, страна, вступившая шестьдесят лет назад на некапиталистический путь развития. И если до создания Монгольской Народной Республики в стране не было ни промышленных предприятий, ни культурно-просветительных и лечебных учреждений, то за годы народно-республиканской власти произошли коренные изменения. МНР сегодня — преобразованная социалистическая страна, принимающая активное участие в повышении экономической и военной мощи социалистического содружества.

И. БАТЮК,
доцент кафедры
атеизма, этики и эстетики.
В. СУЛЬДИН,
доцент кафедры
почвоведения.

ВНИМАНИЕ, ПРОБЛЕМА!

«А то ведь как получается иногда: защитился, а тебе говорят «ставок нет». Но еще хуже, что руководитель с самого начала об этом знает и смотрит на своего аспиранта, как на временную рабочую силу. Кому это выгодно?»

Ю. ДАНИЛИН,

«Кто в ученые пошел?»
(«Комсомольская правда», 10 ноября 1984 г.)

Ректорат, партком, профкомы ОДУ оголошують щорічний огляд-конкурс на кращу організацію умов праці, побуту і відпочинку в гуртожитках. За підсумками конкурсу визначатимуться кращі гуртожитки, поверх, блок, кімната.

Положення про конкурс буде надруковано в наступному номері.

XII ВСЕМИРНЫЙ ХРОНИКА ПЕРВЫХ ШАГОВ

Ноябрь 1983 года — Ленинский комсомол выступил с инициативой провести в Москве в 1985 году, в год 40-летия Великой Победы, XII Всемирный фестиваль молодежи и студентов.

Февраль 1984 года — в Гаване состоялось первое заседание Международного подготовительного комитета будущего фестиваля. Участники заседания — представители 92 стран одобрили лозунг Московского фестиваля «За антиимпериалистическую солидарность, мир и дружбу!»

Апрель 1984 года — создан Советский подготовительный комитет фестиваля. Его председатель — первый секретарь ЦК ВЛКСМ В. М. Мишин.

Апрель 1984 года — проведение в Софии второго за-

седания Международного подготовительного комитета, создание Международного фонда солидарности фестиваля.

Ноябрь 1984 года — проведение в Москве третьего заседания Международного подготовительного комитета, в работе которого уже приняли участие представители национальных подготовительных комитетов и национальных организаций из 117 стран. Была создана постоянная комиссия Международного подготовительного комитета (МПК), которая совместно с Советским подготовительным комитетом должна разработать детальную программу фестиваля.

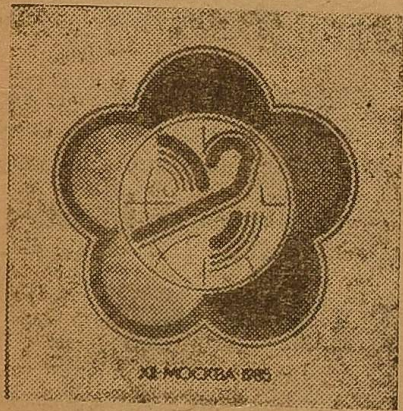
XII Всемирный фестиваль будет проходить с 27 июля по 3 августа 1985 года.

В объективе — Польша.
На снимке: варшавские студентки.

Фото ТАСС.

ВСТАНЬ С НАМИ ВМЕСТЕ!

С 21 по 24 ноября в ОГУ проходил Интернациональный фестиваль студенческой молодежи, посвященный 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне и XII Всемирному фестивалю молодежи и студентов.

В работе фестиваля приняли участие студенты 14 вузов Одессы, гости из других городов. Среди них представители молодежи различных стран — Никарагуа, Индии, Палестины, Ливана, Ал-

жира и других. За несколько дней студенты успели познакомиться и подружиться. В рамках фестиваля проходило четыре конкурса политплаката, конкурсы молодых журналистов, любительских фильмов и политической песни.

Качаются дети в колыбелях полушарий; Голубь мира, выпущенный из рук девушки, разбивает бомбу; над головой солдата чистое васильковое небо; руки людей держат транспарант с надписью «Каждый, кто честен, встань с нами вместе!». Этот и другие плакаты сразу бросаются в глаза при входе в Большой актовый зал университета, где на заключительный вечер собрались участники фестиваля.

Вечер фестиваля открывает ансамбль политической песни театра «Октябрь», созданного на механико-математическом факультете ОГУ.

Еще совсем недавно, когда чествовали 6-летие уни-

верситетского театра, нитю и не догадывался, что всего через три недели он займет 1-е место на фестивальном конкурсе и обгонит соперников постарше, таких, например, как ансамбль политической песни из ГДР. Немские студенты — ребята в синих формах из политехнического института и института народного хозяйства. Они поют, и лица их серьезные и решительные. В слухах — страстный призыв — встать с ними рядом и бороться за мир. Пока председатель оргкомитета фестиваля, проректор М. Н. Чесноков вручает награды певцам, к выходу на сцену готовимся мы — участники конкурса молодых журналистов. Предстоит рассказать о своих начинаниях, о первой пробе пера. Ободряюще улыбается моя новая подруга Аня Слава — студентка факультета романогерманской филологии Ужгородского университета, ко-

торая представила на конкурсе стихотворения и очерк о своем институте. И она, и я, и смуглый ливанец Хасан Гасун (ОИСИ), пишущий о стройках, и будущая выпускница филологического факультета ОГУ Светлана Дунбаева, получившая диплом III степени — все мы еще учимся «не только произносить, но и доносить слово» о том, что не может не волновать каждого честного человека.

Наступил черед просмотра любительских кинофильмов. Плачущее лицо ребенка, ужасы Хиросимы на фоне холеного «дяди-американца» резко обрываются надписью «Вставайте!». Это кадры из одноименного фильма Станислава Крыжевского (ОГУ), — ленты, занявшей первое место. Вслед за ней — кинорассказ об Одессе мирной и периода той незабываемой войны. Фильм снят Иваном Градецким и носит название «Морской десант». Несмотря на второе место, фильм отличает высокий профессионализм. Самым трудным выдался конкурс плакатов. Большое количество художест-

венных работ было представлено участниками фестиваля. Первое место получила работа студентки гидрометеорологического института Ирины Боряк.

Но вот выданы все награды, каждому участнику что-либо досталось — вечер завершают гости фестиваля — ансамбль политической песни из Никарагуа. Выступление троих молодых людей из страны, которой нагло угрожает американский империализм, потрясло зал. И было ясно, что если бы группа принимала участие в фестивальном конкурсе, она получила бы одно из первых мест.

Радостно пролетели несколько ноябрьских дней, недаром слово «фестиваль» произошло от слова «праздничный», «веселый». Вот и еще на одну ступеньку ближе мы к июлю 1985 года, когда в Москве откроется XII Всемирный фестиваль молодежи и студентов.

С. АЛЬПЕРИНА,
студентка
II курса филфака.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШИТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, пд. 50-річчя СРСР, 1, Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 16106.